

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

ODTÜ Psikoloji Bölüm Bülteni

Sayı 26

Nisan-Mayıs-Haziran 2023

Bu Sayıda:

Bölümden Haberler	2
Seminerler	3
Yayınlar	4
Tezler	4
Sunumlar	5
Projeler	5
4 Cevapta Doktora	6
Bunları Biliyor Muydunuz?	7

Editör:

Ar. Gör. Güzde Atalan

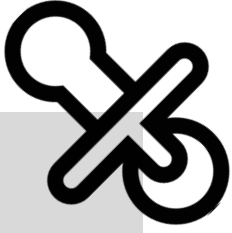
Dizayn:

Ahmad Alhasan

E-posta:

psynews@metu.edu.tr

Bölümden Haberler

Bölümümüz öğretim üyesi Dr. Öğr. Üy. Sezen Kışlal'ın 30 Mayıs 2023 tarihinde Hazel isimli kızı dünyaya gelmiştir. Sezen Hocamıza ve ailesine Hazel ile birlikte sağlıklı, huzurlu ve mutlu bir ömür dileriz.

Seminerler

ODTÜ Psikoloji Bölümü Seminer Serisi Kapsamında Konuşmacılarımız Vardı:

- 7 Nisan'da Dr. Öğr. Üyesi Kutlu Kağan Türkarlan, "The Roles of Intrusive Visual Imagery and Verbal Thoughts in Pre-sleep Arousal of Patients with Insomnia Disorder: A Path Model" başlıklı konuşmasını,
- 14 Nisan'da Dr. İbrahim Öztürk, "How does night-time driving and engagement in a cognitive distraction task affect detection of peripheral targets?" başlıklı konuşmasını,
- 28 Nisan'da Doç. Dr. Başak Şahin-Acar, "Development of Narrative Style in Family Context" başlıklı konuşmasını,
- 12 Mayıs'ta Doç. Dr. Aslı Kılıç Özhan, "Computational Models of Episodic Memory: A Differentiation Mechanism" başlıklı konuşmasını,
- 26 Mayıs'ta Dr. Nazlı Akay, "Mother-Nanny Sensitive Parenting and Coparenting in Triadic Mother-Nanny-Child Interactions and Their Associations with Child Well-Being" başlıklı konuşmasını,
- 2 Haziran'da Prof. Dr. Nuray Sakallı, "My Journey on Ambivalent Sexism in Turkey" başlıklı konuşmasını,
- 9 Haziran'da Dr. Öğr. Üy. Onur Cem Doğru, "Introduction and the Use of Behaviour Change Techniques" başlıklı konuşmasını

yapmak üzere konuk oldu.

Yayınlar

- Burumlu-Kisa, E., Sahin-Acar, B., & Ilgaz, H., & (2023). Maternal Storytelling and Reminiscing Styles in relation to Preschoolers' Perspective-Taking Abilities, *Cognitive Development*, 66. <https://doi.org/10.1016/j.cogdev.2023.101323>
- Çoksan, S., Şahin, S. M., & Yıldız-Çoksan, S. (2023). The Protective Role of Perceived Parental Guidance on the Association Between Playing Violent Video Games, Identification with the Game Character and Aggression Among Turkish Boys, *Youth Voice Journal*.
- İlhan, Ç. F., Urcelay, G. P., & Kışlal, S. (2023). Genetic and environmental influences on one-trial conditioned context aversion in mice. *Genes Brain Behavior*. <https://doi.org/10.1111/gbb.12857>

Tezler

- Dr. Öğr. Üy. Banu Cingöz Ulu danışmanlığındaki Merve Timuroğulları, "The Effect of Essentialist Gender Views and Gender-Specific System Justification on Attitudes Toward Using Sexist Language" başlıklı yüksek lisans tezini,
- Dr. Öğr. Üy. Banu Cingöz Ulu danışmanlığındaki Çağdan Erdoğan, "The Role of Moral Foundations in Excusing Aggression" başlıklı doktora tezini,
- Dr. Öğr. Üy. Banu Cingöz Ulu danışmanlığındaki Albina Sıla Akarsu, "Understanding Minority Self-silencing: The Case of Circassians in Türkiye " başlıklı doktora tezini,

başarıyla sunmuşlardır. Kendilerini ve danışmanlarını tebrik ediyoruz.

Sunumlar

- 24 Nisan'da PSY4701 Research in Traffic and Transportation Psychology dersi kapsamında, Dr. İbrahim Öztürk 'Simulator Studies in Traffic and Transportation Psychology' başlıklı konuşmasını yapmak üzere konuk oldu.
- 28 Nisan'da Dr. Öğr. Üy. Zahide Pamir, bölümümüzde 'Visual Neuroplasticity' üzerine seminer vermek üzere konuk oldu.
- 9 Haziran'da PSY5203 Trends in Visual Perception dersi kapsamında, pilot kaptan Deniz Özhan 'Visual Illusions in Aviation' adlı seminerini vermek üzere konuk oldu.

Projeler

Bölümümüz öğretim üyesi Dr. Öğr. Üy. Dicle Dövençioğlu'nun

- 'Görsel Dokunsal Malzeme Algısında Ses Sembolizmi' başlıklı TÜBİTAK 1001 projesi,
- Araştırma Üniversiteleri Destek Programı (ADEP) kapsamındaki "Şekil Dinamiğinde Malzemelerin Rolü"

başlıklı projeleri başlamıştır.

4 Cevapta Doktora

Dr. Albina Sıla Akarsu

Başlık: Azınlıklarda Kendini Suskunlaştırmayı Anlamak: Türkiye'deki Çerkesler Örneği

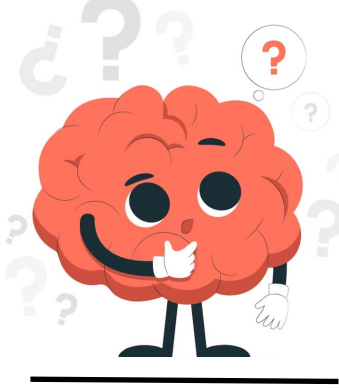
Konu Neydi: Bu çalışmada, literatürde daha çok kadınlarda çalışılan kendini suskunlaştırmayı gruplar arası ilişkiler bağlamına uyarladım. Azınlıkların çoğunlukla olan ilişkileri korumak ve ayrımcılıktan kaçınmak amacıyla, tepki vermek istemesi ama sessiz kalması veya kimliğini saklaması olarak tanımladığım azınlıklarda kendini suskunlaştırmayı Türkiye'de yaşayan Çerkeslerle çalıştım.

Nasıl Çalışıldı: Tez kapsamında biri nitel biri nicel olmak üzere iki çalışma yaptım. Birinci çalışma (nitel) Çerkes kimliğini ve Türkiye'de yaşayan Çerkeslerin kamusal alandaki ayrımcılık ve kendini suskunlaştırma gibi deneyimlerini anlamaya yönelikti.

İkinci çalışmada ise (nicel-anket çalışması), birinci çalışmadaki görüşmelerden de yararlanarak azınlıklarda kendini suskunlaştırma (AKS) ölçeği geliştirdim ve ölçeği Türkiye'de yaşayan Çerkeslerle test ettim.

Ne Bulundu: Araştırmanın sonucunda AKS'nin etnik kimliğinin sansürlenmesi (EKS) ve ayrımcılığa karşı kendini suskunlaştırma (AKKS) şeklinde iki alt boyutunun olduğu bulunmuştur. Etnik kimliklenme, algılanan bireysel ve kolektif ayrımcılık ile yaş ve ana dil bilgisi gibi demografik değişkenler, EKS ve AKKS'yi yordayan önemli faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Neden Önemli: Bu tez kapsamında yapılan çalışmalarla literatüre AKS ölçeği kazandırılmış ve geliştirilen ölçeğin sosyal psikolojik değişkenlerle ilişkisi ortaya konmuştur. Ayrıca bu çalışma Türkiye'de yaşayan Çerkeslerin çoğunlukla olan ilişkilerini, algıladıkları ayrımcılığı ve çoğunlukla ilişkiye girdikleri ortamlarda kendini suskunlaştırmalarını göstermesi açısından da önemlidir. Yeni geliştirilen ölçek, azınlık gruplarda kendini suskunlaştırma (KS) ve KS'nin olası sonuçlarının çalışılmasına kaynaklık edebilir.

Bunları Biliyor Muydunuz?

Arş. Gör. Uluğhan Ergin

- Trafikte intikam alma davranışının güç ve başarı gibi değerlere öncelik vermeye olumlu bir ilişkisi vardır.
- Benzer bir şekilde, trafikte intikam alma davranışı güvenlik ve konformite değerleriyle olumsuz bir ilişki içindedir.
- Söz konusu ola trafikte intikam alma davranışı olduğunda erkekler, kadınlara göre değerleri tarafından daha fazla yönlendirilirler.
- Kadınlar, mülakatlarda "sırf kadın oldukları için" trafikte kendilerinin daha fazla saldırgan davranışa maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.
- Trafikte öfke uyandıran olaylar, trafikte gerçekleşen olayın kendisinden çok daha sonra karşı yol kullanıcısının olaya verdiği tepkiden kaynaklanmaktadır.
- Trafikte öfke uyandıran olaylar, genellikle korku gibi başka duyguları da beraberinde getirir.
- Trafikte öfke uyandıran olayların, özellikle başka duygular eşlik ettiğinde, uzun süreli travmatik etkileri olabilir.
- Trafikte öfke uyandıran bir olayın ardından kadın sürücüler, öfkelerini erkek sürücülere kıyasla araç ile ifade etmeye daha meyilli olduklarını (ör., korna çalma, selektör yapma) belirtmişlerdir.

